

ΤΕΧΝΗΤΑΙ ΠΑΡΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ.

Εκ τινος λόγου, ὃν πρό πολλοῦ ἤδη ἀπήγγειλε περὶ τοῦ θέματος τούτου ὁ καθ' ἡγήγητος Ρουδὸλφος Βίρχωβ ἐν τινι συνεδρίῳ τῶν φυσιοδιφῶν, ἀποσπασίμην ἐντάυθα τὰ ἐξῆς.

Αἱ τεχνηταὶ παραμορφώσεις τοῦ σώματος δὲν προέρχονται πάντοτε ἐκ καλαισθητικῶν ἀποπλανήσεων ἀλλ' εἶναι πολλάκις ἀποτελέσματα διαφορῶν περιστατικῶν ἢ ἐθίμων, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχοντων πρὸς τὴν καλαισθησίαν. Οὕτω λόγῳ χάριν ἱππαστικοὶ τινες λαοὶ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς κατὰ τὰς μακρὰς αὐτῶν ἑδοιορίας καὶ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μεταναστεύουσιν, δένουσιν ἐπὶ σανίδων τὰ μικρὰ παιδία καὶ τὰ βρέφη, ὅπως μὴ ταρᾶσσανται ἐκ τῆς μεγάλῃς τῶν ἵππων ταχύτητος, ἐντεῦθεν δὲ προέρχεται ἡ ἀποπλάτυνσις τοῦ ὀπισθίου μέρους τοῦ κρανίου τῶν τρυφερῶν παιδιῶν. Ἡ παραμόρφωσις αὕτη, ἥτις ἀρχικῶς ἦτο ὄλιγος ἀπροβούλευτος καὶ ἀπροαίρετος, καθίσταται προϊόντος τοῦ χρόνου τοσοῦτον κοινὴ καὶ συνήθης ὥστε τὰ τυχόν κανονικῶς ἀναπτυσσόμενα κρανία θεωροῦνται παρὰ τοῖς λαοῖς τούτοις ὡς δύσμορφα καὶ τερατώδη, ἐντεῦθεν δὲ προέρχεται τὸ ἔθιμον τῆς διὰ τεχνητῶν μέσων ἀποπλάτυνσεως τῶν κρανίων ἅμα τῇ γεννίσει τῶν παιδιῶν. Παρὰ τισιν ἄλλοις λαοῖς τὸ ἔθιμον τοῦτο τοῦ παραμορφῶν καὶ διαστρέφειν τὸ φυσικὸν σχῆμα τοῦ κρανίου προῆλθεν οὐχὶ ἀπροαίρετως ἐκ τυχαιῶν περιστατικῶν ἀλλ' ἐκ προλήψεων ἐξ ἐπιτηδῆς, διότι ἐνόμιζον ὅτι τὸ ἐξωτερικὸν σχῆμα τοῦ κρανίου ἔχει μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν πνευματικῶν καὶ ἡθικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου. Οὕτω λ. χ. οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι τοῦ Περσῶ, ἀπαράλλακτα ὅπως οἱ νεώτεροι φρενολόγοι, εἶχον τὴν πεποιθήσιν ὅτι αἱ διάφοροι προσεχῶς τοῦ κρανίου ἦσαν αἱ ἕδραι τῶν διαφορῶν πνευματικῶν ἢ ἡθικῶν ἀρετῶν, καὶ διὰ τοῦτο παρὰ τοῖς προϋνοῦσιν αὐτῶν προσεπάθον νὰ δίδωσι περισσοτέραν ἀνάπτυξιν εἰς τὰς ἀρετάς ταύτας διὰ τῆς τεχνητῆς μεγεθύνσεως τῶν εἰς αὐτάς ἀντιστοιχοῦντων μερῶν τοῦ κρανίου. Διὰ τοῦτο τὰ ἐν τοῖς ἀρχαίαις τάφους τοῦ Περσῶ ἀνευρισκόμενα κρανία εἶναι τερατωδῶς παραμορφωμένα καὶ διάστροφα. Ἄλλως τε μετρία τις ἀποπλάτυνσις τοῦ ὀπισθίου μέρους τοῦ κρανίου ἀπαντᾷται καὶ ἐν Εὐρώπῃ εἰς πολλοὺς, προσεχόμενῃ ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ τὴν τρυφεράν των ἡλικίαν ἐκείντο ἐπὶ μακρὸν ὕπτιοι. Ἡ συμπίεσις ὁμοῦ αὕτη δὲν εἶνε ἐπικίνδυνος, διότι συμπίεζομένου ἐνὸς μέρους τοῦ κρανίου ὀγκοῦται τὸ πλησιέστερον αὐτοῦ μέρος καὶ ἐπομένως ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐγκεφάλου δὲν παραβλάπτεται. Δυστυχῶς δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν τὸ αὐτὸ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ σώματος, π. χ. τῶν ποδῶν. Ἡ διὰ τῆς παραμορφώσεως ἐπερχομένη βλάβη εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μελῶν τούτων εἶνε ἀνεπανόρθωτος. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές ὅτι ἐν Εὐρώπῃ ἡ στρέβλωσις καὶ διαστροφή τῶν ποδῶν δὲν προέρχεται εἰς τοσοῦτον βαθμὸν, ὅσον ἐν Σινική· οὐχ ἥττον ὁμοῦ δὲ τελευταῖος συρμός τῶν ὑποδηματοποιῶν τείνει εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τὸν πόδα εἰδὸς τι αἰχμηροῦ ἐργαλείου, αἱ δὲ ἐκ τῆς τάσεως ταύτης προελθοῦσαι βλάβαι μάλιστα διὰ μακρᾶς καὶ συνεχοῦς ὀρθοστατικῆς διαίτης διὰ ἡδύνατο ἴσως νὰ ἐπανορθωθῶσιν. Οἱ ὑποδηματοποιοὶ ὁμοῦ ἐν περιπτώσει μεταβολῆς τοῦ συρμοῦ θὰ ἀπῆλθον ἴσως ὅπως καὶ ὁ πούς μεταβληθῆ ἀίφνης καὶ πλατυνθῆ. Τοιαῦται αἰφνίδια μεταβολαὶ τοῦ σχήματος τῶν ὑποδημάτων ἐγένοντο καὶ εἰς προηγουμένους χρόνους. Τὸ μνημεῖον λ. χ. τοῦ Λεονάρδου Βιγκίου ἐν Μεδιολάνοις δεικνύει τὸν μὲν διδάσκαλον αὐτὸν φοροῦντα εὐρύχωρα καὶ πλατέα, τοὺς δὲ παρὰ τῷ βάρβῳ μαθητὰς

αὐτοῦ φοροῦντας αἰχμηρὰ ὑποδήματα. Ὡσαύτως παρὰ τῇ πόλει Mainz ἀνευρέθη ποτὲ ἀρχαῖόν τι ἐργαστάσιον ὑποδηματοποιῶν ἐκ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων περιέχον εὐρέα καὶ αἰχμηρὰ ὑποδήματα. Βεβαίως οἱ πόδες τῶν ἀνθρώπων ἐκ φύσεως δὲν εἶνε πάντες ὅμοιοι, ἀλλὰ τοσοῦτον μεγάλας διαφορὰς δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν ἄλλως ἢ ὡς προσερχόμενας ἐκ τεχνητῶν παραμορφώσεων. Σήμερον δὲ ὁ νεώτατος συρμός τῶν αἰχμηρῶν ὑποδημάτων, παρακαλύων τὴν φυσικὴν καὶ ἐλευθέρην ἀνάπτυξιν τῶν ποδῶν, τείνει εἰς τὸ νὰ μᾶς ἀφαιρέσῃ τὴν ἱκανότητα τῶν περιπατεῖν ἐλευθέρως, ἕκαστος δὲ ὠφελεῖ κατὰ τὸ ἑαυτοῦ μέρος ν' ἀντεπεξέρχεται κατὰ τῆς ἀνοήτου καὶ ἐπικινδύνου ταύτης τάσεως. Τὸ ὅτι οἱ παραμορφωμένοι πόδες ὑπάρχουσι παρὰ τοῖς πλείστοις ἀνθρώποις οὐδὲλως σημαίνει ὅτι ἡ παραμόρφωσις δὲν εἶνε κατακριτέα καὶ ἀπορριπτέα. Οὐδὲν παιδίον γεννᾷται μὲν τοιούτους πόδας, οἷους ὀφείλομεν κατὰ τὴν γνώμην τῶν σημερινῶν ἡμῶν ὑποδηματοποιῶν νὰ ἔχωμεν, οὐδεὶς δὲ ἀνθρώπος ἐκ τῶν φυσικῶν ἐκείνων λαῶν, οἵτινες περιπατοῦσιν ἀνυπόδητοι, ἔχει πόδας αἰχμηροὺς καὶ διεστραμμένους ὡς ἡμεῖς. Ἄλλ' ὁ τύπος καὶ τὸ σχῆμα τοῦ ποδός, πρὸς τὸ ὅποιον πρέπει νὰ τεινοῦμεν, εἶνε ἀκριβῶς ὁ τῶν παιδιῶν ἢ τῶν κατὰ φύσιν ζώντων ἐκείνων λαῶν. Πλανῶνται οἱ νομίζοντες ὅτι πρὸς ἄσιν τοῦ καιοῦ τούτου ἀρκεῖ νὰ διδασθῶσιν οἱ ὑποδηματοποιοὶ τὴς φυσικῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ποδός. Ὁ ὑποδηματοποιὸς συμμορφοῦται πάντοτε πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ καιοῦ. Διὰ τοῦτο ἡ πρὸς βελτίωσιν ὠθησις πρέπει νὰ δοθῆ ὑπὸ τοῦ δημόσιου. Δὲν ἀρκεῖ ὁμοῦ νὰ μεταβληθῶσι μόνον τὰ ὑποδήματα, ἀλλὰ καὶ αἱ περινημίδες (κάλτσαι) χρῆζονται μεταρρυθμίσεως. Ἐν ὅσῳ φοροῦμεν τὰς συνήθεις αἰχμηρὰς, συμμετρικῶς ἐσηματισμένας ποδοκημίδας, οὐδέποτε ὁ πούς οὐδὲ ἐντὸς τῶν ἀρίστων ὑποδημάτων δύναται νὰ λάβῃ τὸ φυσικὸν αὐτοῦ σχῆμα.

Τὰς μεγίστας καὶ σοβαρωτάτας βλάβας ἄς ἐπιφέρει ἡ διὰ τῶν στηθοδέσμων συμπίεσις καὶ παραμόρφωσις τοῦ θώρακος δὲν δυνάμεθα ἐν ταῦτα νὰ παραματεῦθωμεν διεξοδικῶς. Τοσοῦτο μόνον παρατηροῦμεν ἐντάυθα ὅτι ὁ θώραξ τοῦ ἰδεοδύου τῆς καλλονῆς, τῆς Μεδιολανίας Ἀφροδίτης, ἔχει ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον σχῆμα τῷ τῶν σημερινῶν δεσποινῶν. Ὁ μὲν θώραξ τῆς Ἀφροδίτης βγαίνει στενωπόμενος πρὸς τὰ ἄνω, ὁ δὲ τῶν ἡμετέρων κυριῶν πρὸς τὰ κάτω. Τὸ ἰδεώδες πρὸς τὸ ὅποιον τείνουσιν αἱ σημεριναὶ γυναῖκες μὲ τοὺς στηθοδέσμων των εἶναι τὸ σχῆμα τῶν ἐντόμων. Ὅταν ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἐνθα οὐτε στηθοδέσμη οὐτε ζώνη ἐπηρεάζουσι τὸ σχῆμα καὶ τὴν φυσικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος, ἢ ἐπὶ ἀρχαίαν ἀγίαν εἰκόναν παρατηροῦμεν γυναικείας μορφάς, ἀπορούμεν πῶς αἱ σημεριναὶ γυναῖκες δὲν θέλουσι νὰ ἐπανεῖδωσιν εἰς τὴν φυσικὴν μορφήν καὶ τὸ φυσικὸν των σχῆμα, τοσοῦτα μᾶλλον καθ' ὅσον δὲν πρόκειται μόνον περὶ τοῦ ἀληθῶς ὄρατου, φυσικοῦ σχήματος, ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον περὶ τῆς μεγάλῃς βλάβῃς ἣν ἐπιφέρει ἡ διὰ τῶν στηθοδέσμων σύσφυξις εἰς τὰ καίρια ἐσωτερικὰ ὄργανα τοῦ σώματος. Ἡ ἐπὶ τῶν ὀργάνων τούτων, τοῦ ἥπατος, τοῦ στομάχου, τῶν ἐντέρων κτλ. ἀκομμένη πίεσις, καὶ ἂν μὴ ἀπειλῇ πάντοτε ἀμέσως τὴν ζωὴν, φέρει ὁμοῦ σοβαρωτάτας διαταραχὰς τῶν λειτουργιῶν τῶν μερῶν τούτων. Ἄν δὲ πᾶσα μετριολὴ τοῦ συρμοῦ εἰς τὰς γυναῖκας εἶνε σήμερον ἀδύνατος, ὀφείλομεν τουλάχιστον νὰ προφυλάξωμεν ἐγκαίρως τὰ νεαρὰ κοράσια ἀπὸ τοῦ ὑποδεχθέντος κινδύνου.

κ. Κ. Α. εἰς Ἀθήνας. Τὸ πολυθρόνα διαφέρει πῶς τῆς δραχονμῆς καὶ τοῦ καπινοῦ καὶ ὁμοιάζει μᾶλλον πρὸς τὸ ἀιτιόπλοον, καθ' ὅσον τὸ μὲν οὐ τῆς δραχονμῆς ἀνετύχθη φυσικῶς μεταξὺ τῶν δυσπροφέρετων συμφῶνων χμ ὅπως εἰς τὸ λατινικὸν drachuma (= drachma), Alcumena (= Ἀλκμήνη), ἐνθ' ἀπ' ἐναντίας τὸ πρῶτον ἐσηματίσθη μὲν ἴσως παρὰ τῷ λαῷ πολιτρόνα ἐκ τοῦ πολιτρόνα κατὰ τὸν αὐτὸν φθογγολογικὸν νόμον καθ' ὃν καὶ τὸ δραχονμῆ, ἀλλὰ ὑπὸ τῶν νέων Ἑλλήνων συγγραφεῶν ἐξ ἀμαθείας ἐξελέθη ὡς ἑλληνικὴ λέξις σύνθετος ἐκ τοῦ πολδρ καὶ θρόνος, ἐνθ' οὐδὲν ἄλλο εἶνε εἰ μὴ τὸ ἰταλικὸν pol-

trona, ὅπερ κυρίως σημαίνει ἡ ὀκνηρὰ (γαλλ. poltronne). Ὡς πρὸς τὴν σημασίαν παράβαλε τὸ γερμανικὸν Faulenzerstuhl. Τὸ πολυθρόνα θὰ εἶχε δι' ἡμᾶς περισσότερο ἐνδιαφέρον, ἂν προήρχετο ἐκ τῆς ἐτυμολογίας τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ ὡς βλέπετε προέρχεται ἐκ τῆς ἐτυμολογίας ἀμαθῶν λογιωτάτων. Ἡ ὀρθὴ γραφὴ εἶνε πολιτρόνα ἢ πολιτρόνα. — κ. Ν. εἰς Κυδανίας. Δὲν δυνάμεθα νὰ σᾶς ὑποσχεθῶμεν, καθόσον ἔνεκα τῶν πολλῶν μας ἀσχολιῶν δύναται ἡ ἀπάντησις μας ν' ἀναβληθῆ. — κ. Μ. Μ. εἰς Μελιτοῦπολιν. Ἐλήφθησαν καὶ τὰ τεύχη ἀπεστάλησαν ἀμέσως πρὸς τὸν ὑποδεχθέντα ἡμῶν νέον τῆς Κλειοῦς μας φίλον

σᾶς εὐχαριστοῦμεν δὲ θερμῶς διὰ τὰς συνεχεῖς πρὸς τὴν Κλειῶν μας εὐγενεῖς ἐκδουλεύσεις. — κ. Α. Κ. εἰς Βῶλον. Διὰ τοὺς νέους συνδρομητὰς σας αἱ αἰτηθεῖσαι 3 σειραὶ ἐστάλησαν ἀμέσως. — κκ. Σ. καὶ Κ. εἰς Σάνθην. Ἐνεγράψαμεν ἀπεστάλησαν καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν φιλικὴν φροντίδα. — κ. Γ. Κ. εἰς Ὀδησσόν. Ἐλήφθησαν καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κκ. Π. Κ. καὶ Συνορ. εἰς Σμύρνην. Ἐλήφθησαν. — κ. Π. Μ. εἰς Ἀμισόν. Ἐλάβομεν ὑπὸ σημειῶσιν καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶτατα. — κ. Ι. Γ. εἰς Κάτρον. Σᾶς ἐγράψαμεν. Περιέργῳ. Μέχρι τοῦδε ἡ Κλειῶν μας ἀποστέλλεται εἰς 214 διάφορα τῆς ὑψηλοῦ μέρη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Αἱ ἀπάται τῶν ἡμετέρων αἰσθησεων, φυσιολογικὸν σκιαγράφημα. — Ἡ λιθοβόλησις καὶ ὁ ἑνταφιασμός τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου (μετὰ δύο εἰκόνας ὑπὸ Cesare Mariani). — Ἡ διάρυξις τῆς Κορίνθου (μετὰ εἰκόνας) ὑπὸ Δρ. Ἐδ. Ἐγγελ. — Ὁ Δαίμων. Ἀτήγημα ὑπὸ Ι. Ι. Κρασσέβου (συνέχεια). — Πινακοθήκη, ἥτοι ἐρημνικαὶ τῶν εἰκόνας. — Ποικιλία. (Ἑπεροβλοικὸν καύσωνες παρελθόντων αἰώνων. — Παράδοξος δίκη. — Οἱ βολαυμισταί. — Προφυλακτικὸν μέσον ἀπὸ τῆς διὰ μυκήτων δηλητηριάσεως). — Ἐπιστήμη καὶ Καλλιτεχνία. (Ἡ πετῆσις τῶν διαβατικῶν πτηνῶν. — Διατήρησις φυτῶν διὰ χημικῶν μέσων. — Συλλογὴ ἔθνικῶν ὕμνων. — Ὁ Ἄγγλος ποιητὴς Ἀλδρος Τέννyson). — Βιβλιοθήκη. — Τεχνηταὶ παραμορφώσεις τοῦ σώματος. — Μικρὰ Ἀλληλογραφία. ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Ἡ αὐτοκράτειρα τῆς Γερμανίας μετὰ τῶν τέκνων της (ἐν σελ. 225). — Ἡ λιθοβόλησις καὶ ἡ κηδεῖα τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου ὑπὸ Cesare Mariani (ἐν σελ. 229). — Ἡ διάρυξις τοῦ κορινθιακοῦ Ἰσθμοῦ, μετὰ σχετικῶν ἄρθρων (ἐν σελ. 232). — Εὐρε τὴν θύραν κλειμένην. Εἰκὼν ὑπὸ τοῦ καθηγ. R. Jordan (ἐν σελ. 233).

Ἐκδότης Π. Α. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Hermann, ἐν Λειψίᾳ. — Χάρτης ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ.